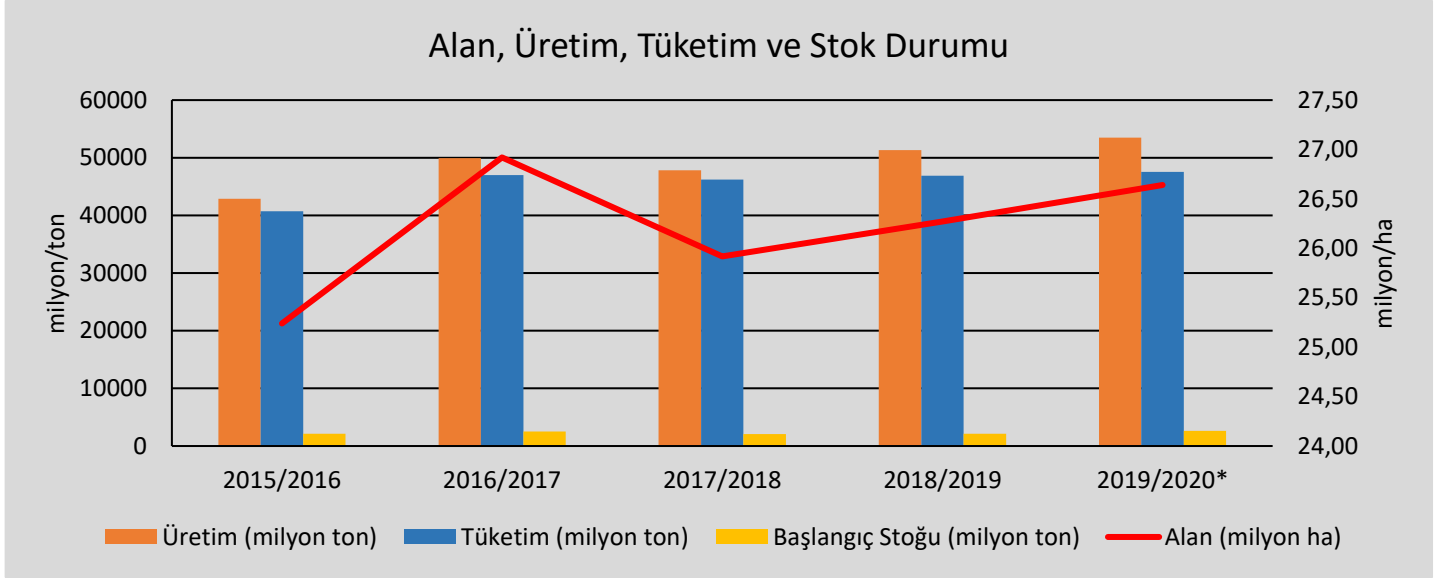




ÜRÜN MASALARI AYÇİÇEĞİ BÜLTENİ

OCAK 2020

DÜNYADA AYÇİÇEĞİ

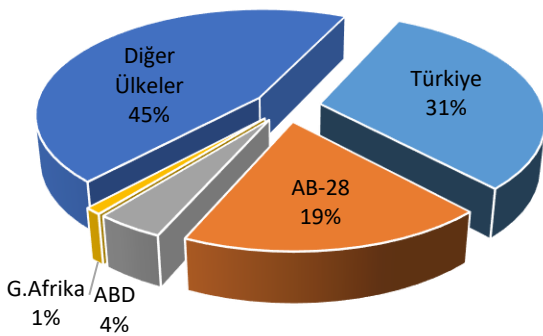


Kaynak: USDA, *tahmin

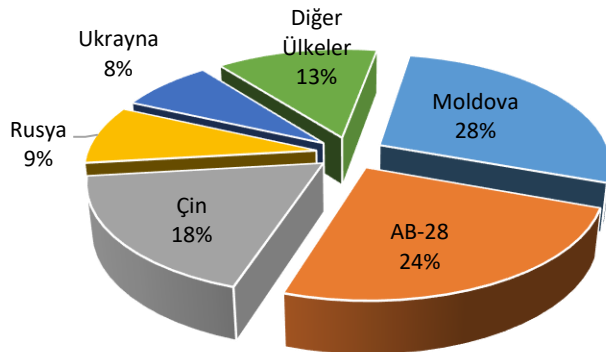
Yağlık ayçiçeği yağ, küspe ve biyodizel üretim amaçlı kullanılmaktadır. Dünyada üretilen ayçiçeği tohumunun yaklaşık %90'ı yağ için işlenmekte geri kalan kısmı ise çerezlik olarak tüketilmektedir. Dünya yağlı tohum üretiminde ayçiçeği 3. sırada yer almaktadır.

Dünya genelinde son 5 üretim sezonuna ait ayçiçeği verileri incelendiğinde, üretim alanlarında ve üretim miktarlarında artış gözlemlenmektedir.

Ayçiçeği İthalatı (2017/2018)



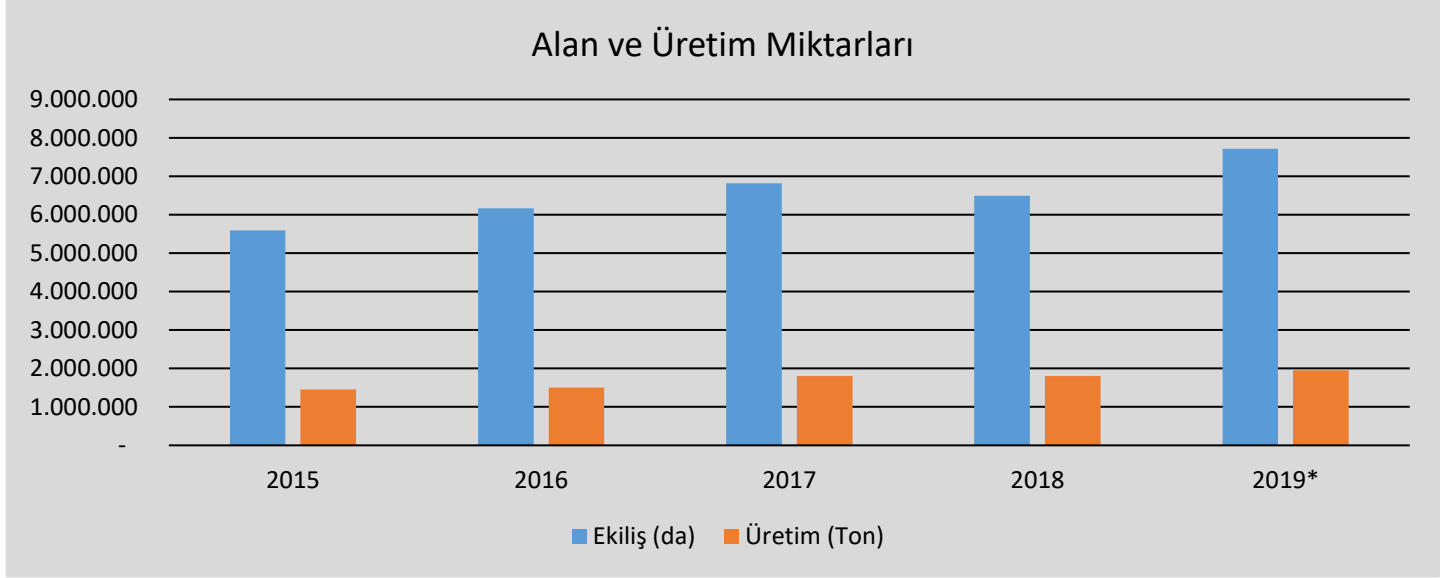
Ayçiçeği İhracatı (2017/2018)



Kaynak: USDA

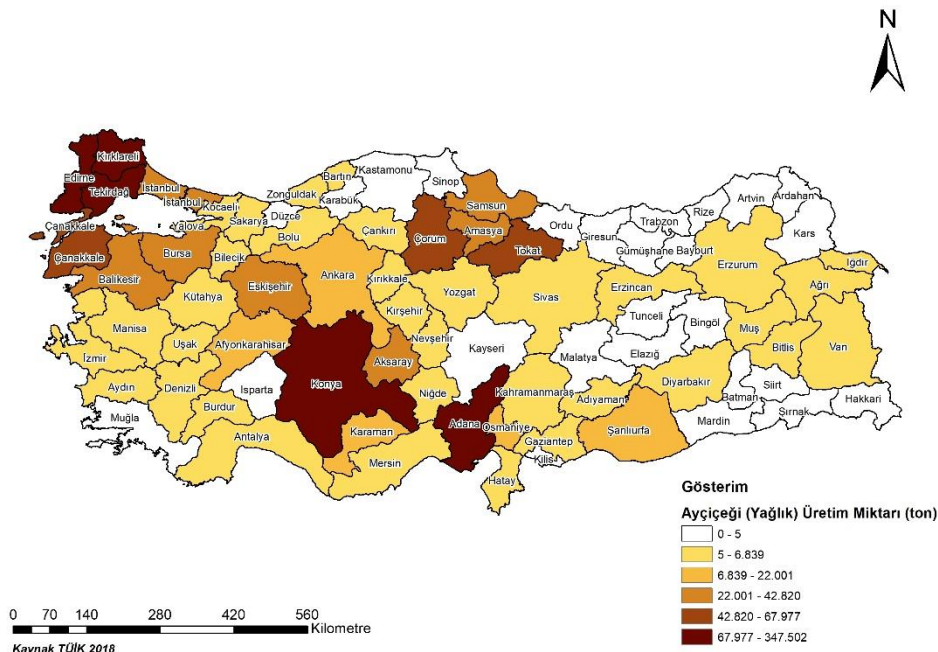
2017/2018 üretim sezonunda Dünyada **2,5 milyon ton** ayçiçeği ithalatı ve ihracatı gerçekleşmiştir. Dünya ayçiçeği ithalatının yaklaşık %31'ini Türkiye ve %19'unu AB-28 ülkeleri gerçekleştirmektedir. Ayçiçeği ihracatında ise Moldova, AB-28 ülkeleri ve Çin söz sahibidir.

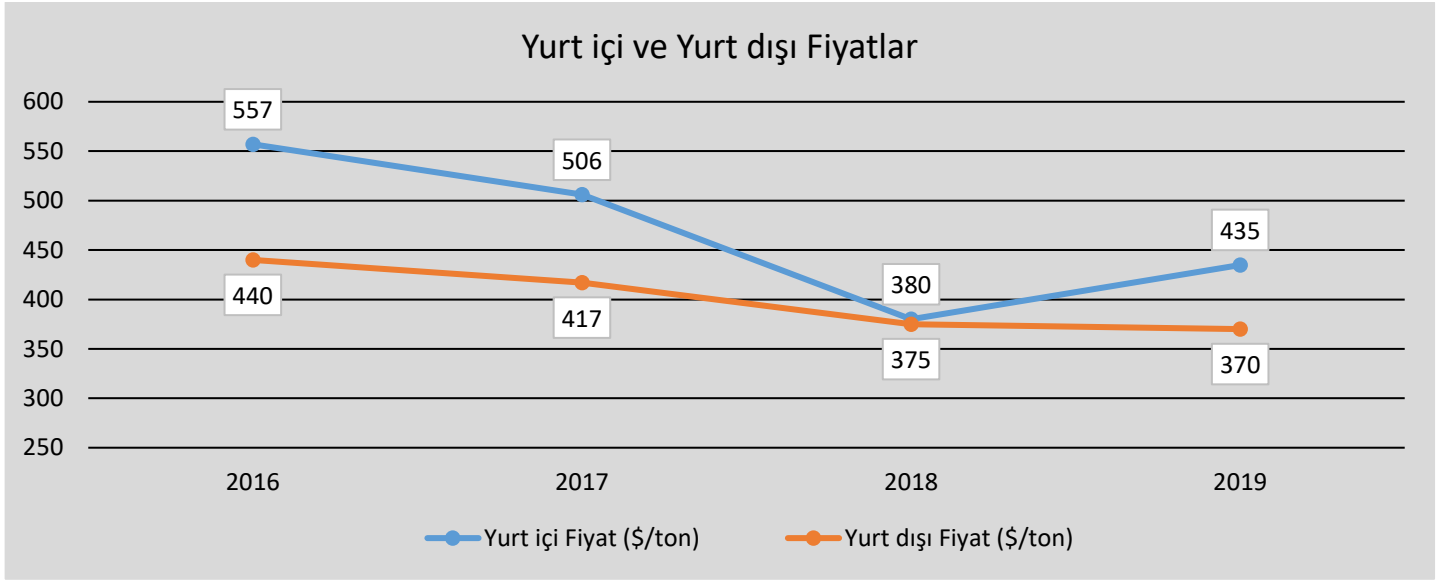
TÜRKİYE'DE AYÇİÇEĞİ



Kaynak: TÜİK, *tahmini alan

Türkiye ayçiçeği (yağlık) ekiliş alanları 2015 yılında 5,6 milyon da iken 2018 yılına gelindiğinde yaklaşık **%17 artarak** 6,5 milyon dekara yükselmiştir. Diğer yandan 2015 yılında 1,4 milyon ton olan ayçiçeği üretimimiz yaklaşık **% 30 oranında artarak** 2018 yılında 1,8 milyon tona, 2019 yılında ise, 1,95 milyon tona ulaşmıştır. 2015 yılında 264 kg/da olan verim ortalaması, % 5 oranında artarak 2018 yılında 277 kg/da' a yükselmiştir.

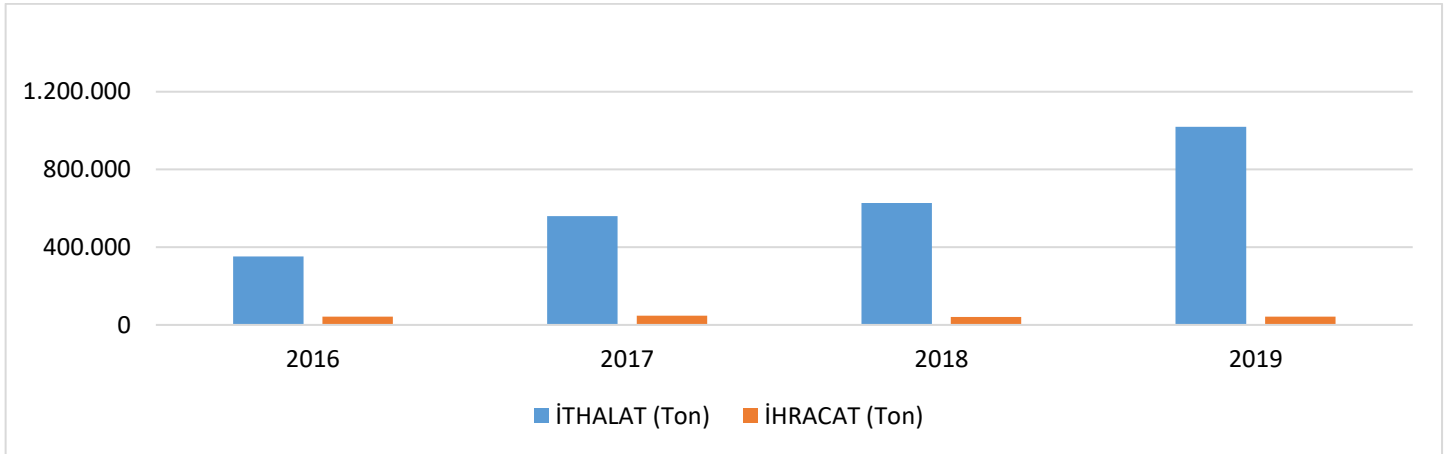




Kaynak: USDA, TradeMap, Edirne Ticaret Borsası

2016-2019 yılları arasındaki ayçiçeği (yağlık) yurt içi ve yurt dışı fiyatları incelendiğinde yurt içi fiyatların daha yüksek olduğu görülmektedir. Yurt içi ve yurt dışı fiyatlar arasındaki fark yıllar bazında azalma göstermektedir. 2016 yılında ülkemizde tonu **1.950 TL**'ye satılan ayçiçeği 2019 yılında tonu ortalama olarak **2.531 TL**'den işlem görmüştür. Türk Lirası bazında artış gösteren ayçiçeği, döviz bazında değerlendirildiğinde dalgalı bir seyir izlemiştir.

DIŞ TİCARET

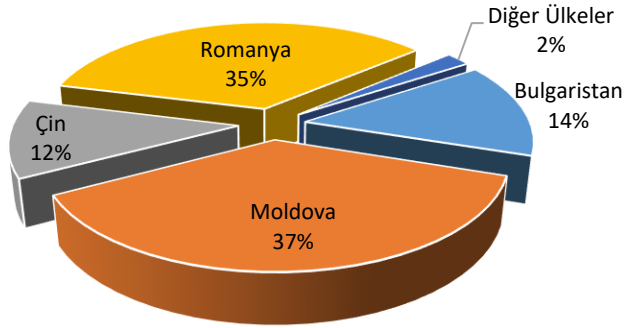


Kaynak: TÜİK, GTİP No: 12060010, 12060091, 12060099

TÜİK 2017 bitkisel ürün denge tablosuna göre ayçiçeğinin yeterliliği **% 64**'tür. Yıllar bazında ithalat miktarlarına bakıldığında; ülkemize yapılan ithalat miktarının büyük bir kısmının **ilk yedi aylık dönemde** yapıldığı görülmektedir. Bu durum; söz konusu dönemde ilk hasadın gerçekleştiği Adana ve Konya'da bile hasadın henüz başlamamış olmasından

kaynaklanmaktadır. Aynı zamanda 2019 yılı son 5 aylık dönemde hasadın hızla ilerlemesi ve tamamlanması nedeniyle ithalat miktarı ilk 7 aya göre daha düşük gerçekleşmiştir.

Ayçiçeği (yağlık) İthalatının Ükelere Dağılımı



2018 yılında ülkemizde yaklaşık **115 bin \$** değerinde **47.474 ton** ayçiçeği (yağlık) ihracatı ve **361 bin \$** değerinde **712.121 ton** ayçiçeği (yağlık) ithalatı yapılmıştır. Ayçiçeği ithal ettiğimiz ülkelere bakıldığında Moldova, Romanya ve Bulgaristan' dan ithalat gerçekleştirdiğimiz görülmektedir.

Kaynak: TÜİK 2018, GTİP No: 12060010, 12060091,12060099

AYÇİÇEĞİ DESTEKLEMELERİ

Fark Ödemesi Desteği (Kırş)	Mazot Desteği (TL/da)	Gübre Desteği (TL/da)
40	26	4

DEĞERLENDİRME

- Ülke genelinde ayçiçeği (yağlık) hasadı tamamlanmıştır.
- 2018/19 üretim sezonunda **1,8 milyon ton** olan ayçiçeği (yağlık) üretimimiz 2019/20 sezonunda rekor bir seviyeye ulaşarak **1,95 milyon ton** olmuştur.
- 2018/2019 sezonunda verimlerin yüksek olması ve alıcı kuruluşlarca açıklanan fiyatın üreticileri memnun etmesi ve münavebede ayçiçeğinin yaygınlaşma potansiyeli bulunduğundan 2020 üretim yılında **ekiliş alanlarının artacağı** öngörülmektedir.

HAZIRLAYAN

Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü
Tarım Havzaları Daire Başkanlığı

0 312 258 84 03

urunmasalari@tarimorman.gov.tr